

नेपाल सरकार

सहरी विकास मन्त्रालय

(आवास तथा भवन महाशाखा)

फोन नं. { ४२१, ४२११६३
फ्याक्स नं. ४४६१-४२११६६, ४४६१-४२११६७
संस्थापक कार्यालय काठमाडौं, नेपाल।

पत्र संख्या: १७२/७१

घरानी नं.

८२

मिति: २०७२/०३/१४

श्री शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, चण्डरमदहल

**विषय: भूकम्प प्रभावित भवन सञ्चालन प्रस्ताव स्वीकृति निर्देशिका, २०७२
स्वीकृत भएको सम्बन्धमा।**

उपरोक्त सम्बन्धमा "भूकम्प प्रभावित भवन सञ्चालन प्रस्ताव स्वीकृति निर्देशिका, २०७२" नेपाल सरकार (मा.मन्त्रीस्तर) मिति २०७२/०३/१४ को निर्णयानुसार स्वीकृत भएको हुँदा आवश्यक कार्यार्थ तहाँ पठाइएको व्यहोरा आदेशानुसार अनुरोध छ। स्वीकृत निर्देशिकाको कार्याप्रति यसैसाथ संलग्न छ।

(सुमन सापकोटा)
सि.डि.ई.

बोधार्थ:

श्रीमान् सहसचिवज्यू, आवास तथा भवन महाशाखा, सहरी विकास मन्त्रालय।

M/C

M/C

सु. सापकोटा
Verification कारिका
१५ मङ्सिर २०७२

नेपाल सरकार
सहरी विकास मन्त्रालय
सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग
बबरमहल, काठमाडौं

भूकम्प प्रभावित भवन संचालन प्रस्ताव स्वीकृति
निर्देशिका, २०७२

मस्यौदा

नेपाल सरकार
सहरी विकास मन्त्रालय
सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग
बबरमहल, काठमाडौं

"भूकम्प प्रभावित भवन संचालन प्रस्ताव स्वीकृति निर्देशिका, २०७२"

प्रस्तावना : संयुक्त आवासको स्वामित्व सम्बन्धी ऐन, २०५४, भवन ऐन, २०५५, संयुक्त आवासको स्वामित्व सम्बन्धी नियमावली, २०६०, भवन नियमावली, २०६६ तथा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको प.सं. २९८ ०६७ ६८ मिति २०६८ ०३ २७ को पत्रलाई समेत मध्यनजर गरी सरकारी भवन, संयुक्त आवास भवन, नीजि तथा सरकारी अस्पताल, नर्सिङ होम, विद्यालय, डिपार्टमेन्टल स्टोर, मपिङ मल, सिनेमा हल, थियटर र तारे होटल जस्ता सार्वजनिक महत्वका भवनहरू निर्माण, मर्मत संभार, पुनर्स्थापना तथा प्रवर्धन (Retrofitting) जस्ता कार्य काठमाडौं उपत्यकाका नगरपालिका र नगरोन्मुख गा.वि.स.मा गरिने निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड, २०६४ वा सम्बन्धित निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड, राष्ट्रिय भवन संहिता, २०६० परिपालना गरी गराई भूकम्पीय विपद् जोखिममुक्त समाजको स्थापना गर्न वाञ्छनिय भएकोले,

सुशासन ऐन, २०६४ को दफा ४५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले यो निर्देशिका बनाई लागू गरेको छ :

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :- १. यस निर्देशिकाको नाम "भूकम्प प्रभावित भवन संचालन प्रस्ताव स्वीकृति निर्देशिका, २०७२" रहेको छ ।

(२) यो निर्देशिका नेपाल सरकार (मन्त्रिस्तरीय) बाट स्वीकृत भएको मिति देखि लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा :- विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,-

(क) "मन्त्रालय" भन्नाले सहरी विकास मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।

(ख) "विभाग" भन्नाले सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग सम्झनु पर्छ ।

(ग) "डिभिजन" भन्नाले सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग मातहतका डिभिजन कार्यालय जनाउँछ ।

(घ) "अन्य निकाय" भन्नाले सार्वजनिक तथा नीजि र संयुक्त आवासका सम्बन्धमा गरिने कुनै पनि कामका सम्बन्धमा कुनै निकायको स्वीकृति

लिनु पर्ने गरी नेपाल कानूनले कुनै निकाय तोकेको रहेछ भने त्यस्तो निकाय सम्झनु पर्छ ।

(ड) "निर्देशिका" भन्नाले "भूकम्प प्रभावित भवन संचालन प्रस्ताव स्वीकृति निर्देशिका, २०७२" सम्झनु पर्छ ।

(च) "भवन" भन्नाले सरकारी, संयुक्त आवास, निजी तथा सरकारी शैक्षिक संस्था (स्कूल, क्याम्पस आदि), स्वास्थ्य (नर्सिङ होम, क्लिनिक, अस्पताल आदि), व्यापारिक मल, डिपार्टमेन्टल स्टोर, सिनेमा हल, थियटर, सभाहल र तारे होटल आदिलाई जनाउँछ । साथै सो शब्दले उक्त भवनले चर्चेको कित्ता जग्गाको सीमा पर्खाल (Compound Wall) समेतलाई जनाउँछ ।

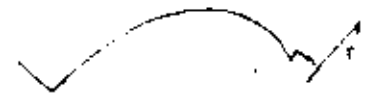
(छ) "प्रस्ताव" भन्नाले सम्बन्धित घरधनीले आफ्नो स्वाभित्वमा रहेको भवनको समत वा प्रवलिकरण गरी संचालन गर्न निर्देशिकामा नोकिएका अनुसूचि बमोजिमका कागजात, नक्सा र सो को स्वीकृतका लागि पेश गरिने निवेदन समेतलाई जनाउँछ ।

(ड) "घरधनी" भन्नाले घरधनी भनी उल्लेख भएको सम्बन्धित भवन निर्माणकर्ता, व्यक्ति वा संस्थालाई जनाउँछ । सो शब्दले हक हस्तान्तरण गरी कायम भएको व्यक्ति वा सो को समुहबाट नियमानुसार दतां भएका उपभोक्ता समिति समेतलाई जनाउँछ ।

(च) "मापदण्ड" भन्नाले काठमाडौं उपत्यकाका नगरपालिका र नगरांमुख गा.वि.स.हरूमा गरिने निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड, २०६४ लाई जनाउँछ । साथै सो शब्दले काठमाडौं उपत्यका बाहिरका हकमा सम्बन्धित नगर विकास समिति वा स्थानीय निकायले लागू गरेको भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्डलाई समेत जनाउँछ ।

(ज) "संहिता" भन्नाले नेपाल राष्ट्रिय भवन संहिता, २०६० लाई जनाउँछ ।

नि. सचिव

परिच्छेद - २

भवन संचालन प्रस्ताव स्वीकृतिसम्बन्धी प्रक्या

३. भवन संचालन प्रस्ताव स्वीकृति सम्बन्धी प्रक्या : (१) भवन संचालन प्रस्ताव स्वीकृति लिनका लागि निर्देशिकामा उल्लेखित अनुसूचि १ बमोजिमका काराजातहरू तथा विवरण २ भवन निर्माणका लागि अधिकार प्राप्त निकायबाट प्राप्त निर्माण अनुमतिपत्र तथा नक्सा, निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र, काठमाडौं उपत्यका विकास प्राधिकरण, काठमाडौं नगर विकास समितिबाट मापदण्ड बमोजिम प्राप्त भवन योजना अनुमति नक्सा, तथा सो को विवरण फाराम : अनुसूचि ४: तथा भूकम्पीय क्षतिको विस्तृत मूल्यांकन (Detail Damage Evaluation (DDE))सहितको प्रस्तावित संचालन नक्सा (भूकम्पबाट पुगेको क्षति, कारण र सो को निराकरणको विश्वसनीयता देखिने विवरण आदि) दुई दुई प्रतिका दरले संलग्न गरी दरखास्त फाराम डिभिजनमा दतां गर्नुपर्नेछ । यसरी पेश गर्नुपर्ने दरखास्त फाराम भनें तरिकासहितको नमूना डिभिजन कार्यालयले आफ्नो सूचनापाटीमा टाँस गर्नुपर्नेछ ।

(२) भूकम्पीय क्षतिको विस्तृत मूल्यांकन (DDE) भवनमा भएका सम्पूर्ण क्षतिहरू तालीका १ मा दिएका वर्गिकरण र Indication बमोजिम प्रत्येक फ्लोर प्लानको नक्सामा अंकित गरी पेश गर्नुपर्नेछ ।

तालीका - १ : भूकम्पीय क्षतिको विवरण

Damage Class	Damage Type	Indication
Masonry Wall Crack	Crack Up to 0.5MM wide	M1
	Crack Up to 5MM wide	M2
	Crack Above 5MM wide	M3
	Others	M4
Structural Crack or Damage	Shear Crack width less then 0.2MM	SD1
	Flexural Crack with limited Sagging	SD2
	Beam Column Joint Crack	SD3
	Hairpin Crack in construction Joint	SD4
	Cover Concrete Spilt	SD5
	Others	SD6
Structural Failure	Plastic Hinge in Beam	SF1
	Buckling of Rebar	SF2
	Core Concrete Spilt	SF3
	Share Failure >0.2MM Width	SF4
	Foundation Settlement	SF5
	Inclination >1.5°	SF6
	Opening of Stirrups	SF7
	Others	SF8

अन्य प्रकारमा क्षति भएमा मूल्यांकनकर्ताले विवरणमा उल्लेख गर्नुपर्ने ।

- (क) भवनमा भएको Minor तथा Structural Damage को मर्मत प्रकृया विस्तृत रूपमा प्रस्तावमा संलग्न हुनुपर्ने छ ।
- (ख) Infill Wall मा Brick Masonry को स्थानमा गुणस्तरयुक्त Alternative Panel Material प्रयोग गर्ने प्राथमिकता दिइनेछ ।
- (ग) Structural Damage भएको हकमा के कति कारणले क्षति भएको हो सो व्यहोरा DDE मा उल्लेख हुनुपर्नेछ ।
- (घ) अलग अलग भवनहरू एक आपसमा ठोक्किएको भए सूचित गर्नुपर्ने र Seismic Joint को वास्तविक मापन पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (ङ) सीमा पर्खाल जस्ता संरचना पनि Seismic Load लाई मध्यनजर गरी डिजाइन गर्नुपर्ने छ ।
- (च) Structural Damage को हकमा संचालन गर्नु अघि र पछि डिभिजनबाट तोकिए बमोजिम उपयुक्त NDT Test गर्नुपर्ने छ । मर्मत पछि Restoration नभएको अवस्थामा Seismic Capacity Design प्रकृत्यामा लाने तथा सो को लागि आवश्यक डिजाइनहरू घरधनीले पेश गर्नुपर्ने छ ।
- (छ) Structural Failure को हकमा Seismic Capacity Design प्रकृत्यामा लाने तथा सो को लागि आवश्यक डिजाइनहरू घरधनीले पेश गर्नुपर्ने छ । Seismic Capacity Design: IS 15988 :2013 SEISMIC EVALUATION AND STRENGTHENING OF EXISTING REINFORCEMENT CONCRETE BUILDING वा सो सरहका International Guideline/Code अनुसार गर्नुपर्ने छ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम दता हुन आएका दरखास्त, नक्सा र कागजातहरू तथा प्रस्ताव दुरुस्त एवं पूर्ण भए नभएको बारे डिभिजन कार्यालयबाट जांच गरिनेछ । कुनै विवरण वा कागजात अपुरो वा छुट भएको पाइएमा सो को व्यहोरा कारवाही फाराममा जनाइनेछ र नपुग कागजातहरू निवेदकसंग माग गरिनेछ । उपदफा (१) मा उल्लेखित प्रावधान बमोजिम दुरुस्त र पूर्ण कागजात भएमा संचालन प्रस्ताव स्वीकृत गर्ने तर्फ कारवाही अगाडि बढाइनेछ ।

(४) पेश भएको भूकम्पीय जोखिमको विस्तृत मूल्यांकन प्रस्तावलाई मध्यनजर गरी छनौट भएका नमूनाहरूको स्थलगत परीक्षण गर्न डिभिजनका सि.डि.ई. वा ईन्जिनियरको संयोजकत्वमा डिभिजन प्रमुखले तर्पिगल बमोजिमका सदस्य रहने गरी एक वा सो भन्दा बढी परीक्षण टोली गठन गर्न सक्नेछ ।

परीक्षण टोली:

(१) ईन्जिनियरिङ परिषदमा दता भएका डिभिजनका ईन्जिनियर	संयोजक
(२) नेपाल ईन्जिनियरिङ एसोसियसनका प्रतिनिधि स्ट्रक्चर ईन्जिनियर	सदस्य
(३) भवनको भूकम्पीय क्षतिको मूल्यांकन गर्ने परामर्शदाताको प्रतिनिधी	सदस्य

।क। डिभिजनका डिभिजन प्रमुख र उजुरीकर्ताको ईन्जिनियर प्रतिनिधी वा अन्य व्यक्ति आवश्यक परेमा संयोजकले आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

[Handwritten signature and scribbles]

ख। डिभिजनका डिभिजन प्रमुखले टोलीको सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन गर्नेछ ।

१५) उपदफा १४: बमोजिम गठित परीक्षणटोलीको जिम्मेवारी तपशिल बमोजिम हुनेछ ।

।क। सम्बन्धित निकायसंग बैठकको व्यवस्था गर्नेछ । भवनको कुनैपनि भाग खोलेर फुटाएर हेर्न सक्नेछ र सो का लागि आवश्यकता अनुसार जनशक्ति तथा औजारको लागि घरधनीसंग अनुरोध गर्नेछ । यसरी माग भएमा घरधनीले पनि सोही अनुसारको जनशक्ति र औजार उपलब्ध गराइदिनु पर्नेछ ।

।ख। घरधनीबाट पेश भएको Detail Damage Map को तोकिएको नमूना छनौट गरी भेरिफिकेशन गर्नेछ । नमूनाको प्रतिशत तथा स्थानको छनौट डिभिजन प्रमुखबाट हुने छ ।

।६। डिभिजनले प्रस्ताव स्वीकृतिका लागि परामर्श लिन Specialist Panelist तपशिल बमोजिम गठन गर्न सक्नेछ । Specialist Panelist को लागि सम्बन्धित क्षेत्रमा कम्तिमा १० वर्ष कार्य गरेको अनुभव आवश्यक पर्नेछ ।

।क। Structural Engineer

।ख। Geotech Engineer

।ग। Civil Engineer

।घ। Geologist (Seismologist)

।७। घरधनीबाट पेश भएका प्रस्तावहरूको छानविनको क्रममा डिभिजनले परीक्षण टोलीका अलावा निर्माणस्थल निरीक्षण र अवलोकन समेत गरी भवन ऐन, २०५५, भवन नियमावली, २०६६, र मापदण्ड तथा संहितामा भएका व्यवस्थाको पालना गरे नगरेको सम्बन्धमा आवश्यकता अनुसार उपदफा १६: मा उल्लेखित टोली वा कुनै एक सदस्य समेतबाट परीक्षण गराउन सक्नेछ । परीक्षण गर्दा त्रुटीपूर्ण भएको पाइएमा थप काराजात पेश गर्न घरधनीलाई जानकारी दिइनेछ । र घरधनीले पनि तोकिएको समयमा उक्त काराजात डिभिजनमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

।८। Seismic Capacity Design भएको अवस्थामा डिभिजनले पुनरावलोकन परामर्शदाता (Review Consultant) बाट Review गराउने छ र आवश्यकता अनुसार Specialist Panelist को बैठकमा पेश गरी डिजाइन सिफारिस भएको प्रस्ताव स्वीकृत गर्न सक्नेछ ।

।९। डिभिजनले Design Review का लागि उपदफा १६: बमोजिम आवश्यक Review Consultant सेवा करार सम्झौता गरी नियुक्ति गर्न गर्नुपर्नेछ ।

१०। संचालनप्रस्ताव स्वीकृत गर्ने

- (क) साधारण क्षति अन्तर्गत वर्गिकरण गरिएका भवनको मर्मत प्रस्ताव स्वीकृत उपदफा ४ बमोजिमको परीक्षणटोलीले सिफारिस गरेको मितिले ५ कार्य दिन भित्र डिभिजन प्रमुखले प्रदान गर्न सक्नेछ । यसको लागि Specialist Panalist को सिफारिस आवश्यक पर्नेछैन ।
- (ख) Structure Damage भएका भवनहरुको DDE मा उल्लेख भएअनुसार Damage Restoration गर्न डिभिजन प्रमुखले अनुमति दिन सक्ने छ । घरधनीबाट नी स्थानको Damage Restoration गरिसकेपछि डिभिजन कार्यालयको अनुगमनमा Non Destructive Test (NDT) गराउन पर्ने छ । NDT को परिणाम संतोषजनक भएमा बाँकी मर्मतकार्य गर्न डिभिजनप्रमुखले मर्मत प्रस्ताव स्वीकृत गर्न सक्ने छ । NDT असफल भएको अवस्थामा क्षतिलाई Structure Failure वर्गिकरणमा राखिने छ ।
- (ग) Structure Failure वर्गिकरण अन्तर्गत परेका भवनहरुको हकमा Review Consultant को रिपोर्ट Specialist Panalist को बैठकमा पेश गरी मर्मत योजना सिफारिस भएको ५ कार्य दिन भित्र भवनको मर्मत प्रस्ताव स्वीकृति प्रदान डिभिजन प्रमुखले दिनेछ ।

(११) सरकारी भवनको हकमा सम्बन्धित निकायबाट पेश भएको DDE डिभिजन कार्यालयबाट स्वीकृती प्रदान गर्नेछ र सम्बन्धित निकायले मर्मत प्रबलिकरण कार्य कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद - ३

अनुगमन सम्बन्धी प्रकृया

४. संचालन तथा प्रबलिकरणको अनुगमन सम्बन्धी प्रकृया : (१) घरधनीले भवन गुणस्तरयुक्त बनाउने जिम्मेवारी आफैले लिनुपर्नेछ ।
५. (१) प्रबलिकरण कार्य सम्बन्धमा सम्बन्धीत घरधनीले स्वीकृत कार्यतालिका बमोजिम Quality Assurance सम्बन्धी निम्न बमोजिमका कागजातहरु अनिवार्य रूपमा संलग्न राखि अनुगमनको लागि डिभिजनमा पेश गर्नुपर्नेछ । घरधनीले मासिक प्रगति डिभिजन कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ । डिभिजन कार्यालयले कुनैपनि समयमा अनुगमन गर्न सक्नेछ । साथै डिभिजनबाट भएको स्थलगत निरीक्षण लगायत अन्य समयमा दिइएका सुझाव एवं निर्देशनहरुको पूर्णरूपमा पालन गर्नु घरधनीको कर्तव्य हुनेछ ।

तपशिल :

- (क) Quality Assurance Plan
(ख) सिमेन्टको परीक्षणप्रतिवेदन ।
(ग) छड (स्टील) परीक्षणप्रतिवेदन ।
(घ) गिट्टी बालुवा परीक्षणप्रतिवेदन ।

६

सचिव

- उ: कंक्रीट क्यूब परीक्षणप्रतिवेदन ।
 च: निर्माण कार्यको तस्वीर ।
 छ: केमिकल प्रयोग हुने मर्मतमा हरेक Chemical को Specification र Producer's test Report
 ज: घरधनी तथा नेपाल इन्जिनियरिङ्ग परिषदमा दर्ता भएका डिजाइनर र सुपरिवेक्षकले (मासिक रुपमा गरेका कार्यको सम्बन्धमा प्रतिवद्धता पत्र ।
 झ: प्रबलिकरण योजना स्वीकृतिमा उल्लेख भएका शर्तहरू कार्यान्वयन गरिरहेको व्यहोराको पत्र ।
 ञ: अन्य निकायको सहमति तथा स्वीकृतिमा उल्लेख भएको शर्तहरू कार्यान्वयन गरीएको व्यहोराको पत्र
 ट: As Built नक्सा (आवश्यकता अनुसार) ।
 ठ: डिभिजनले तोकेकोमा अन्य आवश्यक परीक्षणप्रतिवेदन र विवरणहरू ।

(२) मर्मत तथा प्रबलिकरणको गुणस्तरको सम्पूर्ण जिम्मेवारी घरधनी तथा निजबाट नियुक्त तेस्रो पक्षको प्राविधिक हुने छ ।

(३) घरधनीले स्वीकृत प्रस्ताव बमोजिमको भवन मर्मत तथा प्रबलिकरण कार्य सम्पन्न गरेपछि सम्बन्धित डिभिजनबाट सो भवन संचालन अनुमति लिनुपर्नेछ । सो को लागि सम्बन्धित घरधनीले आफ्नो प्राविधिकबाट स्वीकृत प्रस्ताव बमोजिम कार्य सम्पन्न भएको सिफारिस सहित डिभिजनमा निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएपछि स्वीकृत प्रस्ताव बमोजिम कार्य गर्ने नगरेको कुरा स्थलगत रुपमा जाचबुझ समेत गरी स्वीकृति बमोजिम गरेको पाइएमा निवेदन प्राप्त भएको मितिले १५ (पन्द्र) दिन भित्र डिभिजनले संचालन अनुमति दिनेछ ।

(५) भवन मर्मत तथा प्रबलिकरण कार्य गुणस्तर कायम भए नभएको परीक्षण गर्न दफा ५) को उपदफा (१) मा उल्लेख भएका गुणस्तर परीक्षणका साथै निर्माण कार्यको गुणस्तर शंकास्पद देखिएमा कसैबाट भवनको गुणस्तरको सम्बन्धमा गुनासो तथा उजुरी परेमा वा भवन प्रबलिकरण गरेको अवस्थामा घरधनीले आवश्यकता अनुसार यस उपनियमको हरफ (क) अनुसारको परीक्षण गरी सो को प्रतिवेदन समेत पेश गराउनु पर्नेछ । यसरी परीक्षण गराउदा सम्बन्धित डिभिजनले तोकेको डिभिजनको प्राविधिक कर्मचारीको रोहवरमा गराउनुपर्नेछ । यस्तो परीक्षणमा लाग्ने खर्च सम्बन्धित घरधनीले नै व्यहोर्नु पर्नेछ ।

(क) Schmidt Hammer Test : (Concrete को Hardness तथा Strength परीक्षणका लागि)

- (१) १० तल्ला सम्मको भवन (बेसमेन्ट सहित) भएमा कम्तीमा कुनै २ तल्ला,
 १० तल्ला माथिको भवन (बेसमेन्ट सहित) मा कुनै तीन तल्लामा कूल

३

सचिव

Column को प्रकारका न्यूनतम २५ प्रतिशत Random Sampling सम्बन्धीत डिजाइनर तथा डिभिजन कार्यालयले तोकेको डिभिजनको प्राविधिकहरुबिच समन्वय गरी छनौट गरी परीक्षण गर्नु पर्नेछ । Beam को हकमा छनौट भएको Column हरुको Corresponding Beam (Longer Span को Beam) लाई छनौट गरी परीक्षण गर्नु पर्नेछ ।

(२) उक्त परीक्षण गरीएको तल्ला मध्ये प्रत्येक तल्लामा कुनै एक Slab Panel, Share Wall तथा Lift Wall लाई छनौट गरी परीक्षण गर्नुपर्नेछ ।

(३) Raft को हकमा उक्त भवनमा कुनै एक स्थान छनौट गरी परीक्षण गर्नुपर्नेछ ।

(ख) Re-bar Locater with Cover Detail Test : (Reinforcement को size तथा Cover को परीक्षणका लागि) माथि छनौट गरीएका Column, Beam, Slab, Shear Wall, Lift Wall and Raft तथा अन्य स्ट्रक्चरल संरचनाहरूमा आवश्यकता अनुसार यो परीक्षण समेत गर्नुपर्नेछ ।

(ग) Ultrasound Pulse Velocity Test : Concrete को Homogeneity तथा Quality को Result in terms of Good, Fair and Poor मा वर्गिकरण गर्नको लागि माथि छनौट गरिएका Column, Beam, Slab, Shear Wall, Lift Wall and Raft तथा अन्य स्ट्रक्चरल संरचनाहरूमा आवश्यकता अनुसार यो परीक्षण समेत गर्नुपर्नेछ ।

(घ) Load Test : भवनहरूको गुणस्तर सम्बन्धमा माथि उल्लेखित Non - Destructive Test हरु गराउँदा पर्याप्त गुणस्तर भएको नपाइएमा Load Test समेत गराउन सकिनेछ ।

(ङ) Core Cutter Test : माथि छनौट गरीएका Column, Beam, Slab, Shear Wall, Lift Wall and Raft का परीक्षण प्रतिवेदनहरू सन्तोषजनक नपाइएमा परीक्षण गरीएको तल्लाहरूमा प्रत्येक तल्लामा ३ वटा Sample लिई सम्बन्धित डिजाइनर तथा डिभिजनले तोकेको प्राविधिकको समन्वयमा छनौट गरी यो परीक्षणसमेत गर्न सकिनेछ ।

६. भवन संचालन अनुमति प्राप्त गरेकालाई मात्र वित्तिय लगानी गर्ने :

(१) भवनको संचालन अनुमति प्राप्त भवनहरूमा बैंक तथा वित्तिय संस्थाबाट धितो बन्धक राखी लगानी गर्नु पर्ने व्यवस्था हुन नेपाल राष्ट्र बैंकलाई सम्बन्धित डिभिजन कार्यालयले पत्राचार गर्नेछ र सोही आधारमा मात्र बैंकले लगानी गर्नसक्नेछ ।

(२) निर्देशिका अनुसार मर्मत कार्य सम्पन्न भए शिछ परीक्षणटोलीको सिफारिसमा डिभिजनले कार्य संचालन अनुमति प्रदान गर्न सक्नेछ । भवन संचालन अनुमति प्राप्त भएपछि मात्र तोकिए बमोजिम उपयोग गर्न सकिने छ । भवन संचालन अनुमति प्रदान गरेपछि सो को जानकारी मन्त्रालय, विभाग, स्थानिय निकाय

५
R/h

सि. सेचिव

(नगरपालिका गा.वि.स.), काठमाडौं उपत्यका विकास प्राधिकरण नगर विकास समिति, मालपोत कार्यालय र नापी कार्यालयलाई डिभिजनले १० (दस) दिन भित्र जानकारी दिनु पर्नेछ ।

७. यस निर्देशिकाबमोजिम कार्य नगरेमा गरिने दण्ड सजाय :

- (१) घरघनीको सम्पत्ति रोक्का गर्ने : निर्देशिकाबमोजिम संचालन अनुमति नलिई भवनको संचालन गरेको पाइएमा घरघनीको सो सम्पत्ति रोक्का राख्न भवन ऐन, २०५५ को अधिकार प्रयोग गरी सम्बन्धित डिभिजनबाट सम्बन्धित मालपोत कार्यालय र नापी कार्यालयमा लिखित जानकारी पठाउनु पर्नेछ र उक्त कार्यालयले रोक्का राखेको व्यहोराको जानकारी डिभिजनलाई दिनुपर्नेछ तथापी निर्देशिका बमोजिम स्वीकृति तथा भवन संचालन अनुमति प्राप्त भएपछि उक्त सम्पत्ति डिभिजनले फुकुवा गरिदिनुपर्नेछ । यसरी घरघनीको सम्पत्ति रोक्का राख्नु अघि डिभिजनले भवन ऐन, २०५५ द्वारा निर्दिष्ट गरीएका अन्य प्रकृयाहरु समेत पूरा गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद - ४

विविध

८. भवन अनुगमन समन्वय समितिको गठन : (१) भवनको संचालन स्वीकृति तथा अनुगमन सम्बन्धमा भैपरि आउने विभिन्न समस्याका सम्बन्धमा निरन्तर छलफल गरी समाधान गर्ने जिल्ला स्तरमा देहाय बमोजिमको एक भवन अनुगमन समन्वय समिति रहनेछ ।

(क) डिभिजन प्रमुख, स.वि.त.भ.नि.वि., डिभिजन कार्यालय :	संयोजक
(ख) ईन्जिनियर, सम्बन्धित नगर विकास समिति काठमाडौं उपत्यकाको हकमा काठमाडौं उपत्यका विकास प्राधिकरणको जिल्ला आयुक्तको कार्यालय :	सदस्य
(ग) सम्बन्धित मालपोत कार्यालय प्रमुख वा निजले तोकेका अधिकृत प्रतिनिधि :	सदस्य
(घ) सम्बन्धित नापी कार्यालय प्रमुख वा निजले तोकेका अधिकृत प्रतिनिधि :	सदस्य
(ङ) अधिकृत प्रतिनिधि, सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालय :	सदस्य
(च) ईन्जिनियर, सम्बन्धित नगरपालिका वा गा.वि.स. :	सदस्य
(छ) प्रतिनिधि, नेपाल जग्गा तथा आवास विकास संघ (संयुक्त अवासको हकमा) :	सदस्य
(ज) सि.डि.ई. ईन्जिनियर, स.वि.त.भ.नि.वि., डिभिजन कार्यालय :	सदस्य सचिव

(२) समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्न सक्नेछ । समितिको बैठक सम्बन्धित डिभिजन प्रमुखले तोकेको स्थान र समयमा बस्नेछ । समितिको बैठकको निर्णयहरु डिभिजनले सुरक्षित राख्नुपर्नेछ र सरोकारवाला निकायहरुमा समेत पठाउने पर्नेछ । बैठक सम्बन्धी अन्य प्रकृया र निर्देशिकाहरु समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ । समितिले आवश्यकता अनुसार विशेषज्ञ आमन्त्रण गर्न सक्नेछ । समितिका पदाधिकारी तथा विशेषज्ञले नियमानुसार बैठक भत्ता पाउनेछन् र सरकारले सो को लागि बजेट व्यवस्था गरिदिनेछ ।

९. नेपाल इन्जिनियरिङ एसोसिएसनबाट खटिई आएका प्राविधिकलाई कार्य दिनका आधारमा सरकारी स्वीकृत नम्स अनुसारको दैनिक पारिश्रमिक दिन सक्नेछ । साथै Specialist Panelist सदस्यहरूले डिभिजन प्रमुखले आह्वान गरे अनुसारको बैठक बस्दा प्रचलित दर अनुसार बैठक भत्ता पाउनेछ । यसका अतिरिक्त Structure Failure सम्बन्धमा प्रस्ताव स्वीकृतिका लागि प्रतिवेदन पेश गर्न आवश्यक भएमा एक प्रतिवेदनको रु. ४५००/- का दरले भुक्तानी दिइनेछ ।
१०. यो निर्देशिका अनुसार स्थलगत अनुगमन, परामर्श सेवा, सवारी साधन, मेशीनरी औजार, बैठक भत्ता, भसलन्द आदिका लागि आवश्यक पर्ने बजेट डिभिजनले कार्यक्रम बनाई माग गर्न सक्ने छ र सोही आधारमा विभागले बजेट व्यवस्था गर्नेछ ।
११. उप-नियम (४) बमोजिम गठित परीक्षणटोली निर्माण स्थलमा रहदाको सम्पूर्ण सुरक्षा व्यवस्था सम्बन्धीत जिल्लाका जिल्ला प्रशासन कार्यालयले गर्नेछ र यसका लागि आवश्यकता अनुसार टोलीका संयोजकले लिखित रूपमा अनुरोध गरी पठाउनुपर्नेछ ।
१२. उप-नियम (४) बमोजिमका टोलीलाई १०० मिटर टाढा सम्मको संरचनाको सुष्म अवलोकन गर्न सकिने औजार स्वरूप क्यामेरा तथा अन्य आवश्यक औजारको व्यवस्था नेपाल सरकारले गर्नेछ ।
१३. अधिकार प्राप्त निकायको स्वीकृत बिना निर्माण भएका भवनको संचालन स्वीकृतिका लागि "संयुक्त आवास भवन स्वीकृत तथा अनुगमन निर्देशिका, २०७०" मा उल्लेखित व्यवस्था अनुसार स्वीकृति लिनुपर्नेछ ।
१४. भूकम्पीय क्षतिको विस्तृत मूल्यांकन (Detail Damage Evaluation) गर्ने प्राविधिकको योग्यता सम्बन्धीत भवनको संरचना डिजाइन गर्ने प्राविधिकको योग्यता कम्तिमा बराबर वा बढी भएको हुनुपर्ने छ । पुष्ट्याईका लागि अनुसूचि २ बमोजिमको फाराम भरी पेश गर्नुपर्नेछ ।
१५. Structural Failure भएका भवनको स्थलगत अनुगमन एवं अनुसन्धान गर्न धप विशेषज्ञ आवश्यक परेमा डिभिजनले नियुक्त गर्न सक्ने छ । सो विशेषज्ञको पारिश्रमिक घरधनी स्वयंले व्यहोर्नु पर्नेछ ।
१६. उपदफा (६) बमोजिम Detail Damage Evaluation गर्ने प्राविधिकबाट अनुसूचि ३ बमोजिम पेश गर्नुपर्नेछ ।
१७. बाधा अडकाउ फुकाउने : यस निर्देशिकाको कार्यान्वयनमा कुनै द्विविधा वा बाधा अडकाउ आई परेमा निराकरणका लागि सम्बन्धित डिभिजनको सिफारिसमा विभाग मार्फत

